

Ura glasbene umetnosti malo drugače

V Žireh smo (2014) praznovali dve visoki in častitljivi obletnici, in sicer: 120-letnico rojstva organista, zborovodje in skladatelja Antona Jobsta in 100-letnico postavitve orgel v župnijski cerkvi (Ivan Milavec, op. 37, 1914). Med dogodki v povezavi s tema dvema obletnicama sta bili v dvorani župnišča od 12. do 28. 9. 2014 odprti tudi dve razstavi: filatelistična Glasbeni utrinki na znamkah in Jobstovih osebnih predmetov, fotografij, rokopisov in priznanj. Od ene izmed učiteljic 4. razreda Osnovne šole Žiri (op. sama sem bila takrat na šoli kot volonterska pripravnica pri pouku glasbene umetnosti) je prišla ideja oziroma prošnja, da bi učencem predstavila nekaj o skladatelju Antonu Jobstu ter o žirovskih orglah.

Ideja je bila odlična, saj sem bila tudi sama mnjenja, da je prav, da tudi mlajše generacije slišijo o skladatelju Antonu Jobstu, kakšen pečat je pustil na glasbenem področju v kraju ter da, ne samo slišijo, ampak tudi vidijo orgle – kraljico glasbil – še od blizu.

Kako je vse skupaj potekalo?

Z vsako skupino smo se zbrali pred šolo, kjer sem učence najprej vprašala, ali so že kaj slišali o Antonu Jobstu. Kar precej jih je vedelo, da je igral na orgle ter da je pisal glasbo ipd. Povedala

sem jim, da se je rodil 12. septembra 1894 v kraju Brdo v Ziljski dolini na Koroškem (tisti, "dobri matematiki" so hitro izračunali, da praznujemo 120-letnico njegovega rojstva), da mu je oče posredoval prvo glasbeno izobrazbo, da ga je stric poslal v Ljubljano na Orglarsko šolo; orgle je pod mentorstvom skladatelja Stanka Premrla igral v ljubljanski stolnici in med drugim tudi to, da je prišel živeti in službovati v Žiri. Nato smo odšli do hiše, ki si jo je Jobst zgradil v Žireh in v njej živel do svoje smrti, leta 1981 (nekatero mlajše učiteljice so povedale, da tega tudi same niso vedele).

Po ogledu hiše smo se odpravili do župnišča, kjer sta bili v dvorani postavljeni razstavi. Najprej smo si ogledali razstavo v zvezi z Antonom Jobstom. Učenci so na fotografijah lahko videli Antona Jobsta kot študenta, vodjo pevskega zbora, pihalnega

orkestra, za orglami kot organista ipd. Predstavila in povedala sem jim tudi nekaj o razstavljenih Jobstovih osebnih predmetih: pianino (iz leta 1936), mizica, peč, pri kateri se je grel med igranjem na orgle, ključi, s katerimi je odklepal žirovske orgle, omarica, stenske slike. Iz njegovih rokopisov je bilo moč videti, kakšno pisavo je imel, tudi kakšno prečrtano skladbo (verjetno se mu pri igranju ni slišala najbolje in jo je prečrtal ter popravil) je bilo videti, najbolj zanimivo pa se je učencem zdelo opravičilo, ki ga je Jobst napisal za pevce: "Prosim, obvesti pevce mešanega zbora, ki so v tovarni, da danes ni vaje zbora. Sem popolnoma hripav, ker je bilo v pevski sobi zelo mrzlo in ni bilo nobene peči."

Druga razstava, ki smo si jo ogledali, je bila filatelistična z naslovom Glasbeni utrinki na znamkah. Učencem sem pokazala dve znamki, ki sta bili v letu 2014 v okviru teh dveh obletnic tudi izdani: prva s portretom Antona Jobsta in druga z motivom žirovskih Milavčevih orgel.

Po tem smo se odpravili v župnijsko cerkev sv. Martina v neposredni bližini šole. Odšli smo na kor, kjer so si učenci ogledali orgle od blizu. Bili so navdušeni, saj so le redki od njih že bili na koru. Povedala sem jim, da je orgle izdelal orglarski mojster Ivan Milavec, da so še ravno takšne kot pred stotimi leti in našela glavne dele. Ko sem odprla orgelski omari in so lahko pokukali v notranjost, so se učencem kar "zasvetile oči." Niso se mogli načuditi, koliko piščali se še skriva v omari. Tudi igralnik se jim je zdel zanimiv, saj še niso videli tipk, razporejenih v več vrst – manualov. V nadaljevanju sem jim predstavila nekaj zvokov različnih registrov. Najbolj zanimiva sta se jim zdelo registra-zvoka flavte in trobente. Predstavila sem jim igranje z nogami na orgle – pedalno igro, generalni crescendo. Za konec pa sem jim zaigrala še Mendelssohnovo-Bartholdyjevo Poročno koračnico.

Nato smo se sprehodili še do šolskega parka, kjer je postavljen spomenik Antonu Jobstu (avtor, kipar Metod Frlic, 1994) ter spotoma ugotovili, da se tudi ena izmed žirovski cest oziroma ulic – na tej stoji tudi osnovna šola – imenuje po skladatelju, saj gre za Jobstovo cesto.

Učenci, skupaj z učiteljicami, so bili navdušeni nad slišanim, še posebej pa nad videnim. Tako sem takšno vodenje ponovila še za ostale učence ter celo za nekaj vrtčevskih skupin. Prav je, da tudi mlajše generacije slišijo, kdo je bil organist in skladatelj Anton Jobst, kaj je naredil za župnijo, za kraj Žiri in tudi za širši slovenski prostor, poleg tega pa tudi, da bodo vedeli, kako velike in mogočno zveneče orgle imamo v župnijski cerkvi v Žireh in bodo na to tako kot ostali Žirovci ponosni.

Ogled orgel v cerkvi sv. Martina.